

הבורסה

המס על ההנפקות: 45%!

ובכך, למי שעושה השבון, אתה חוייבת ב־4500 שקלים, כדי לקבל מניות חדשות ומבריקות בערך של 10,000 שקלים; במילים אחרות ההנפקה תעלה 45% מההקצאה. אז למי אתם חושבים יש בעיה? לבנקים כמובן.

כדי להקטין את ממדי הבעיה, מציעים הבנקים חלק גדול מההנפקות בדרך של זכויות לבעלי המניות. אבל גם כך נשארת הבעיה בעינה, לגבי אותו חלק המוצע לציבור כולו. עד היום לא נמצא פיתרון שלם. אבל כבר עתה ברור שלא כבשנים קודמות, יעשו הבנקים ככל יכולתם להקטין ולווסת את היקף ההזמנות, כדי להגיע להתחמת יתרון קטנה ככל האפשר. אבל לא רק זה. המחיר שבו יוצעו מניות ההנפקות החדשות יגלם בתוכו פרמיה, שתקזז חלק מהמס החדש.

ואולי עוד מילה אחת. אם מנהלי הבנקים חושבים שיאפשרו להם להפקיד באוצר חלק קטן יותר מתמורת ההנפקות לעומת השנה הקודמת, הם טועים. ההיפך הוא הנכון.

מחיר ההנפקה

מי שסבור שלצאת בהנפקה הוא עניין זול — טועה. מה קורה אם לא מאשרים הנפקה? לא קורה. אבל את המחיר צריך לשלם. הנה, למשל, מתברר שלהדפיס תשקיף להנפקה ב־4500 עותקים, עולה שניים וחצי מיליון לירות. מתוך מיספר זה מקבלים כל אחד מן הבנקים הגדולים: בנק לאומי ובנק המועילים 1000 עותקים, בנק דיסקונט 600. בנק המזרחי והבנק הבינלאומי 250 כל אחד, מוסדות פינאנסיים, הרשות לניירות-ערך והבורסה את היתר. עורך-הדיון מכין ההנפקה גובה גם הוא סכומים הנעים בין שלושה ל־30 מיליון לירות, הכל בהתאם להיקף ההנפקה.

קודם כל, המפולת שכולם אמרו שתבוא לא באה. היו סתם ירידות חדות, שהפכו למחרת למגוף לעליות שערים חדות. שהחזירו את רמת-השערים של רוב המניות לזו של לפני הירידות. תופעה זו מסבירה מדוע כאשר יש כסף בכמויות עצומות, הלוחץ על השוק ולשוך זה אינו אלטרנטיבות. למרות רמות השערים המנופחות — ימשיך השוק לנוע כלפי מעלה. שאלו אותי עד מתי? עד הירידות הבאות שתבואנה אולי, בשל אירוע שמחוץ לבורסה. וכרגיל באדיבותו של שר-האוצר או אחד ממקורביו.

היום נעסוק בהנפקות של הבנקים, בהתחמת-יתר, ובהיטל, או מס על העודף שבין ההזמנה להקצאה בפועל. תחילה צריך לומר מיספר מילים טובות על שר-האוצר — אם אומנם הרעיון של המס החדש הוא שלו — ותיכף נבין גם למה.

היקף ההנפקות הבנקאיות יהיה כ־10 מיליארד שקלים. ההתחמת-היתר, על-פי ניסיון השנים הקודמות, היו פי 10, כלומר כמאה מיליארד שקלים. על עודף ההזמנה, כ־90 מיליארד שקלים, מוטל מס בשיעור של שני אחוזים, שהם 1800 מיליון שקלים; זו הכנסה נוחה ונקייה לאוצר המדינה, וזה בנוסף להכנסה השוטפת של היטל-הגליל בהיקף של 400 עד 500 מיליון שקל לחדש.

עד כאן הצד של האוצר. עכשיו נעבור לצד של הבנקים. נניח שהזמנת מהנפקה של בנק ב־100 אלף שקלים (מיליון לירות), על-פי ההנחה של ההתחמה של פי 10, תקבל מניות בערך של 10,000 שקל מהזמנתך. על יתרת 90 אלף השקלים תהיה חייב בתשלום מס של שני אחוזים, שהם במיקרה זה 1800 שקלים. כדי להשיג את 90 אלף השקלים, שהיוו את העודף על ההקצאה, מחרת ניירות-עך אחרים בסכום זה, וכמובן שילמת היטל של יג בסך של שני אחוזים, שהם שוב 1800 שקלים (ראם לקחת אוברדראפט הוא עלה לך לפחות חצי אחוז ליום); כאן עוד לא נגמר הסיפור. יש גם עמלות של הבנק, נניח אחוז נוסף, שהם 900 שקל נוספים.

העניינים של רובינשטיין

ישראלום, היא חברה מעניינת. קודם כל היא, או ליתר דיוק המניות שהנפיקה. נסחרות בבורסה. דבר שני הוא: הבעלים: 15% מהמניות הם בידי בנק ספחות, 28% בידי חברת אזורים, 17% בידי רובינשטיין ושות', 15% בידי שיכון עוב' דים והיתר בידי הציבור.

גו, אז מה כבר כל-כך מעניין? לאח-רונה פורסמה ברבים עיסקה בלתי רגילה

קבני רובינשטיין, הזוג של גיל הזוג

שנעשתה בין ישראלום לחברה' בשם גיל הזוג. ובכך, חברה גיל הזוג שבבעלות רובינשטיין, מכרה שטחים לצרכי מישרדים לישראלום בבניין שביד-אליהו. העוקץ בעניין של בעל העניין, שקשה היה למכור שיטחי מישרד בבניין זה, עד שבעל עניין הציע את השטח, והוא אומנם נקנה. קשה להניח שאלה היו המישרדים הטובים בעיר; רצוי להניח שהם יתרמו לפיתוחה של יד-אליהו, וגם זה משהו.

ועוד הערה: בתשקיף ההנפקה של ישראלום נאמר, ש"לבעלי המניות אין כוונה למכור חלק משי-מעותי ממניותיהם בחברה, לאחר ההנפקה". אז אם אין כוונה, אין זה אומר שאסור למכור. ואומנם רובינשטיין, שהוא בעל עניין, מכר תוך 60 יום ממועד ההנפקה 25% אלף שקל ערך נקוב. עכשיו חיי-פשתו במיוון מה זה משמעותי? לא מצאתי. עד כל פנים, בתקדים זה עשור יפה.

מישהו גם טרח להזכיר לי שרובינשטיין היה זה שנלחם שנים ארוכות בחברת נאות אביב שבשליטת מיספתת מסלון. על שעשתה עיסקה בין בעלי עניין.

שכרו אגב, הוא מקבל מקופת-המדינה, ואם תרצו — מאגרת הרדיו. אני מציע לכל שותרי-הרדיו לשגר מיכתבים להנהלת קול ישראל בירושלים. לפטר את האדון הלפרין, אפילו הוא קרוב של ראש-הממשלה. אני בטוח שידאגו לו, והוא יוכל לשרת אחר כבוד כמישנה למנהל ליסכת העיתונות הממשלתית, ולת-לות את התמונה של עצמו בכותל המזרח של מישרדו. שם גם יוכל להסביר, בין היתר לכתבי-החץ, מדוע הבורסה של תל-אביב אינה מעניינת אותו בכלל.

ואם כבר רדיו, אז למה לא, גם סלוויזיה-התוכנית "מהתן להק" הדכה לעזמה. ראש ה"רסק" הכלי כלי, אישע שפיגלמן, עדיין מקבל משכורת. עבור מה? תשובות ל-שאלה מעניינת זו אפשר לשלוח למנכ"ל רשות-השידור, יוסף לפר. הוא במח יודע את התשובה.

הרדיו נגד המניות

בקול ישראל החליטו לחנוק את הבורסה. לאט, בלי שיכאב ובלו שירגישו. למשל: ביום ראשון לפני שבוע, כשהיו הירידות הגדולות בשערי המניות וחצי המדינה היתה דרוכה לשמוע מה קרה בבורסה, סיפרו לרואיני בחצי היום, בין השעה 1 בצהריים לשעה 2, במשך 11 דקות מלאות, על... מבצע קיוון ברמת-הגולן. לא בטוח אם הצליחו לנקות את כל הרמה, מה שבטוח הוא שלא נשארה אפילו חצי דקה לדיווח מהבורסה.

מי שסבור שזה מיקרה, טועה.

מי שממונה בין היתר על יומי-הצהריים ברדיו הוא עימנאל הלפרין, שהבורסה בעיניו היא לפחות מוקצה, ואם כך, אין גם צורך לדווח ממנה ועליה. זה שהבורסה היא מעניינם של מאות אלפים מן המא-וינים, זה אספ לעומת טעמו של הממונה על החדשות, וכרגיל קובע הממונה, שאת

עוזר הדפריין, תמונה של עצמו

ריגור פישמן: תמיכה באזרח

טילפן אלי אחד מחסידיו של אליעזר פישמן וקבל על כך ששיבשתי את ראשי התיבות של אח: לעניות דעתו, ראשי התיבות הם של אליעזר (פישמן) לרומך אורחים. וכל כך למה? משום שהוא מרים את שעריה-המניות שלו באורח עיקבי ונותן לחברה להרוויח; עד מתי? עד להקמת הקבוצה החדשה של אליעזר לרומך לנסלים.

לזכותם של ריגור ופישמן ייאמר, שכל מניה שבנק הפועלים מוכר, על פי עצתו של אליהו (קוואק) בן-עמרם, המישה למנכ"ל בנק הפועלים, עולה במהירות מסקררת.

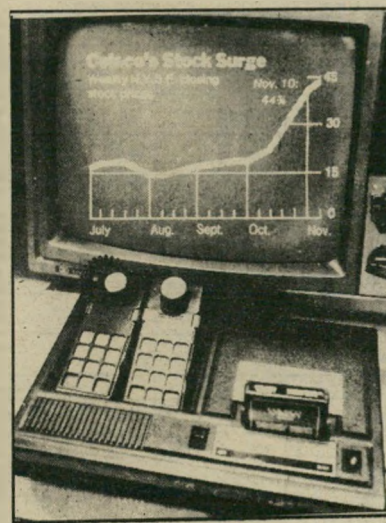
כך למשל הם מכרו את "פועקים השקעות" ב־25000 נקודות ואחרי חודש עמדה המניה על 4600 נקודות. דת-דבר דומה קרה לה"סנה", הבנק מכר ב־2500 והיום המניה עומדת על 2500. בבורסה שואלים מהו הסוס הכא-ותאמינו או לא, יהיה כזה.

לקראת סוף השנה מציע לי אחד ה-מבצעים לערוך חידון, מי מריץ איוו מניה ומיהו מריץ המניות הכי-גדול בבורסה. הוא גם מציע שפישמן יחלק את הפרסים. אגב, התואר של השנה מניע לשאל רח-מים, הקבלן מכא-שבע, שמכר את כל מניותיו בטוהר לקבוצת פייבי בעיסקה סיי-בובית והרוויח במכה אחת כמאה מיליון שקלים. צווח מי שצוחק אחרון. האחרון הפעם היה באמת שאול רחמים.

אייאפשר לסיים מדור זה הפעם, מבלי להזכיר שזהו המדור האחרון שיעסוק בקבוצת ריגור פישמן, עד להודעה חדשה. ועוד משהו: מגיע לי משהו על יחסי הציבור הטובים ואולי גם היעילים, שטיהר-תי לעשות לקבוצת ריגור-פישמן; הגיע הזמן שזימניו אותי לקפה עם עוגה ו-ריביאו איתם תמונת ספורט, שאותה אני מתחייב לפרסם במדור זה.

מחשב בורסה

המילה האחרונה בשטח המחשבים היא ביתיים הוא המחשב לענייני בורסה. המח-שב החדש מיוצר על-ידי חברת קולקו האמריקאית, וקרוי קולקוויזיון ואינו אלא מערכת של מישחקי וידאו ביתיים לצרכים רציניים. המערכת מסוגלת לעבד נתונים ולהציגם באורח גראפי על פני מסך הטלוויזיה הביתי בשלל צבעים. כך ל-

משל, אפשר לקבל תצוגה גראפית של התפתחות שערי כל מניה הנסחרת בבור-סה של ניויורק ופרטים מעודכנים על כל מניה.

בין מניה למניה, אפשר לשחק בפאק-מן ומישחקי וידאו אחרים. מחיר של המחשב כלי עוסקות הוא כ־190 דולר בלבד.